

Vrcholová skalka kóty 531,2 m, ke které zřejmě patří název Teufelsstein uvedený na mapě z 19. Století.

Hledá se Čertův kámen

Pavel Reiser, Lázeňské lesy Karlovy Vary

Čertův ostrov, Čertovo kopyto, to jsou dva z názvů lokalit, které se na mapách Karlových Varů a okolí objevily v minulém století. My jsme se pokusili objasnit místopisnou záhadu ještě jednoho k peklu odkazujícího názvu – „Čertova kamene“. To je skalisko, které geometři zakreslili do mapy již v rámci III. vojenského mapování v roce 1878. A kde je Čertův kámen, tam je i pověst. Nejdříve však musíme udělat malou exkurzi do historie.

První písemné zmínky o osídlení v karlovarském území se vztahují k dnes již zaniklé osadě Obora. Ta patřila k loketskému hradu a nejspíš byla založena v souvislosti se vznikem lovecké obory, patrně z popudu krále Václava I. Kostel svatého Linharta, jehož torzo je jedinou viditelnou připomínkou zmizelé vsi, byl poprvé zmíněn roku 1246. Druhou zdejší kamennou stavbu, malou tvrz, jejíž existenci ověřil archeologický výzkum, totiž dosud ukrývají nánosy zetlelého listí.

Ke stavbě kostela se pak váže tato pověst. *Peklu se vůbec nelíbilo, že tu nově přichozí lidé staví kostel a zkoušelo všechno možné,*

aby stavbu zhatilo. Osadníci však vytrvali, dílo se podařilo a rozzuřený ďábel vzteky vydupal do skal na nedalekém vrchu hluboké stopy svých kopyt. A toto místo se dodnes jmenuje Čertův kámen.

Na kótě 512 m však žádné čerty nehledejte Pokud se vydáte do karlovarských lesů na procházku s cílem podívat se na Čertův kámen, jakákoliv současná mapa vás kupodivu zavede na nepatřičné návrší.

Jak jsme již zmínili, pojmenování Čertův kámen se poprvé objevilo na mapě, která vzešla z vojenského mapování (viz <http://oldmaps.geolab.cz>). Nápis „Teufelsstein“ je tu poměrně výrazný, ale bez bližší znalosti terénu jej nelze jednoznačně vztáhnout k žádnému konkrétnímu bodu, podobně jako známější název „Hirschensprung“ (Jelení skok), který je na této mapě vyveden ve stejné velikosti a též bez lokalizace k mapové značce. Asi proto se také dodnes neví, odkud vlastně ten jelen k Vřídлу doskákával (jiná pověst).

Záhadné stěhování (zeměpisná rošáda)

Na novějších mapách, které ale po odtajnění vojenských archivů Varšavské smlouvy zřejmě nikdo nerevidoval, se poblíž křižovatky mnoha lesních cest nacházejí dvě kóty (viz mapka). Nápis Čertův kámen se pak vztahuje ke kótě s výškou 511,7 m. Jenže to správné skalisko se přitom nachází vzdušnou čarou zhruba o 390 m dál východním směrem a jeho vrchol je ve výšce 531,2 m. Výraznou skálu zde narušil na dvou místech lom. Část vrchu zřejmě posloužila jako zdroj materiálu na vyspravení zdejších cest. Pokud snad někdo v době utajovaných map plánoval v lomu schovat nějaké své zařízení, mohl se pokusit zmást nepřítel a posunul nápis na mapě k nejbližšímu dalšímu kopci.

Nejspíš ale za všechno mohou čerti, nemají rádi, když se jim někdo motá u vchodu do pekla. Nehledě k tomu, co kdyby lidi přece jen našli ten poklad, který je tu léta zakopaný...

A co tedy najdete na kopci s názvem Čertův kámen?

Na zalesněném, plochem a táhlém návrší s kótou 512 m vyčnívá z vrstvy jehličí a listů jen několik sotva viditelných balvanů. Těžko se tu

Mezník na kótě 511,7 m, ke které se vztahuje podle nynějších map název Čertův kámen.

Obě fotografie Stanislav Wieser.

hledat v houštině mezník s křížkem, znamením, kterého se čerti bojí. Kolem něj byl mělce okopán čtverec dvakrát dva metry, ale ani to nemůže být čertova práce. Cosi zvláštního je tu ale docela nablízku. Překvapilo nás před pár roky, když znovu na větvích stromů začaly narůstat lišejníky provazovky. Tady nás doslova udivují svým množstvím. Zřejmě signalizují čistý vzduch, nic už tu peklem nezavání. ■

Výřez mapy III. Vojenského mapování. Zdroj: <http://oldmaps.geolab.cz>

